

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»**

**Києво-Могилянська школа врядування
імені Андрія Мелешевича**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

«Суспільна політика і врядування»

другого (магістерського) рівня

за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»

галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

кваліфікація: магістр з публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою НаУКМА

2023 р., протокол №

Голова вченої ради НаУКМА

_____ С.Оксамитна

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня «Суспільна політика і врядування» спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (далі – програма) розроблено згідно з вимогами Закону України від 1 липня 2014 року № 1556-VII «Про вищу освіту», Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 року № 347, Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 року № 977, Стандартами й рекомендаціями щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти 2015 року, з урахуванням місії, візії, цінностей та відповідно до Стратегії розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» на 2015-2025 роки.

Програма відповідає другому (магістерському) рівню вищої освіти, кваліфікаційному рівню 7 Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341, стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 04 серпня 2020 року № 1001.

Програму розроблено з урахуванням вимог професійного стандарту на посади «Державний експерт директорату / генерального департаменту», затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 13 грудня 2019 року № 1752.

Розроблено робочою групою у складі

1. Тертичка Валерій Володимирович – доктор наук з державного управління, професор, завідувач, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича – гарант програми.

2. Булгак Павло Володимирович – випускник Києво-Могилянської школи врядування імені Андрія Мелешевича.

3. Гузенко Тетяна Андріївна – кандидат наук із соціальних комунікацій, начальниця управління з питань гендерної рівності Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації).

4. Ільченко-Сюйва Леся Василівна – кандидат наук з державного управління, доцент, доцент, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича.

5. Кілієвич Олександр Іванович, доцент, доцент, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича.

6. Малиш Наталія Андріївна – доктор наук з державного управління, професор, професор, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича.

7. Рябцев Геннадій Леонідович – доктор наук з державного управління, професор, професор, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича.

8. Халецька Аліна Анатоліївна – доктор наук з державного управління, професор, професор, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Алюшина Наталія Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент, Голова Національного агентства України з питань державної служби.

2. Неліпа Дмитро Васильович – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри державного управління Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

3. Сушинський Олександр Іванович – доктор наук державного управління, професор, перший заступник директора Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України.

ЗМІСТ

1. Профіль програми.....	5
1.1. Загальна інформація.....	5
1.2. Мета програми.....	5
1.3. Характеристика програми.....	6
1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	8
1.5. Викладання та оцінювання	9
1.6. Програмні компетентності.....	10
1.7. Програмні результати навчання	12
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми.....	13
1.9. Академічна мобільність	15
2. Перелік компонент програми та їхня логічна послідовність	16
2.1. Перелік компонент програми	16
2.2. Структурно-логічна схема програми.....	18
3. Форма атестації.....	22
4. Матриці відповідності.....	22
5. Порядок актуалізації програми	22
Перелік нормативних документів	23
Додаток А Описи обов'язкової й вибіркової компонент програми	25
А.1. Опис обов'язкової компоненти.....	25
А.2. Опис вибіркової компоненти.....	29
А.3. Дисципліни вільного вибору	37
Додаток Б Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам програми	38
Додаток В Матриця забезпечення програмних результатів навчання компонентами програми	39

1. ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

281 Публічне управління і адміністрування «Суспільна політика і врядування»

1.1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет «Києво-Могилянська академія», факультет правничих наук, Києво-Могилянська школа врядування імені Андрія Мелешевича
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр публічного управління та адміністрування, Master of Public Administration
Офіційна назва програми	Суспільна політика і врядування
Тип диплому та обсяг програми	Диплом магістра, одиничний 120 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 10 місяців
Форми навчання	Денна
Наявність акредитації	Акредитована Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, QF-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність диплома бакалавра, спеціаліста, магістра, за результатами вступних іспитів
Мова(и) викладання	українська, англійська
Термін дії програми	до завершення повного циклу навчання
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kmsgov.ukma.edu.ua/uk/osvitni-prohramy/230-osvitno-naukova-prohrama-suspilna-polityka-i-vriaduvannia
1.2. Мета програми	
<p>Формування високоосвіченої, національно свідомої, чесної, небайдужої, творчої особистості, здатної незалежно мислити і діяти відповідально згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства¹, шляхом задоволення її запиту на здобуття загальних і професійних знань, умінь, навичок інноваційного характеру у сфері суспільної політики і врядування, формування в неї демократичних цінностей і ставлень, що відповідають потребі органів державної влади, органів місцевого самоврядування у високоосвічених відповідальних управлінцях, які стратегічно мислять, володіють навичками вироблення політики, базованої на доказах і цінностях, уміють урядувати, мобільні в європейському адміністративному просторі і впроваджують світоглядні демократичні цінності².</p>	

¹ Відповідає Місії і Цінностям Національного університету «Києво-Могилянська академія». URL: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/pryznachennia-ta-misiia>

² Відповідає Стратегії розвитку Національного університету «Києво-Могилянська академія» за напрямками «Освіта» і «Міжнародність». URL: <https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/strategiia-rozvytku>

1.3. Характеристика програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	<p>Галузь знань – 28 Публічне управління та адміністрування.</p> <p>Спеціальність – 281 Публічне управління та адміністрування.</p> <p><i>Об'єкти вивчення:</i> принципи і закономірності функціонування системи публічного управління та адміністрування як сукупності інститутів державного управління, місцевого самоврядування, громадянського суспільства, відповідно до покладених на них функцій і повноважень; управління на загальнодержавному, регіональному, місцевому рівнях; адміністративна діяльність в органах державної влади і місцевого самоврядування, установах, організаціях різного рівня підпорядкування; відносини, явища, процеси, моделі та механізми, що характеризують прояви публічного управління та адміністрування на вищому, центральному, регіональному й місцевому рівнях.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців із публічного управління та адміністрування, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі й комплексні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, аналізувати політику, розробляти рекомендації щодо її вироблення, брати участь у здійсненні моніторингу та оцінювання її результатів, готувати проекти нормативно-правових актів, аналітичних, інформаційно-довідкових документів, здійснювати їхню експертизу.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> наукові концепції (теорії) публічного управління та адміністрування, управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, адміністрування у всіх сферах діяльності, процесів і технологій формування, реалізації, моніторингу та оцінювання політики, стратегічного управління, багаторівневого, належного, електронного врядування.</p> <p><i>Методи, методика й технології:</i> наукового пізнання; управління та прийняття рішень; аналітичного оброблення інформації; інституціонального, інструментального, функціонального, організаційно-технологічного та правового забезпечення; електронного урядування; системного аналізу; моделювання, прогнозування та проєктування.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> інформаційно-аналітичні інструменти, комунікаційне обладнання, системи підтримки прийняття й реалізації владних рішень, спеціалізоване програмне забезпечення, системи дистанційного навчання, автоматизовані бібліотечно-інформаційні системи, інституційні репозитарії.</p>
Орієнтація програми	<p>Освітньо-наукова, академічна, професійна.</p> <p>Програма базується на загальновідомих положеннях і результатах сучасних наукових досліджень у сферах публічного управління та адміністрування, суспільної політики і врядування.</p>
Основний фокус програми та спеціалізації	<p>Повна вища освіта в галузі публічного управління та адміністрування, яку спрямовано на реалізацію трудових функцій професіоналів (зокрема державних службовців, посадових осіб місцевого</p>

	<p>самоврядування, фахівців патронатної служби та недержавних організацій) «Аналіз та підготовка пропозицій щодо формування державної політики», «Участь у здійсненні моніторингу та оцінювання результатів реалізації державної політики», «Підготовка проєктів нормативно-правових актів, аналітичних, інформаційно-довідкових документів, здійснення експертизи проєктів актів».</p> <p>Підготовка компетентних лідерів, які стратегічно мислять, володіють навичками вироблення політики, базованої на доказах і цінностях, уміють урядувати, мобільні в європейському адміністративному просторі і впроваджують світоглядні демократичні цінності.</p> <p><i>Ключові слова:</i> суспільна політика; демократичне, належне, багаторівневе, цифрове врядування; стратегічне управління; публічне управління та адміністрування; державна служба; служба в органах місцевого самоврядування.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>На відміну від інших програм підготовки за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»:</p> <ul style="list-style-type: none"> – компетентності цієї програми відповідають вимогам професійних стандартів, розроблених НАДС. Тому її випускники здатні без додаткової підготовки успішно працювати на посадах державної служби; – усі обов’язкові та вибіркові компоненти цієї програми є взаємоузгодженими, орієнтовані на реалізацію цілісного, послідовного, інтерактивного освітнього алгоритму; – практикується співвикладання дисциплін за принципами міждисциплінарності, широке залучення відомих практиків (на модуль чи тему), гостьових лекторів з-поміж політиків, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування (тематичні зустрічі на одну-дві пари); – здобувачам надане виключне право формувати вибірккову складову програми й залучати гостьових лекторів із-поміж відомих політиків, державних, посадових осіб місцевого самоврядування. Наприклад, «Гостьовий курс» – здобувачі самостійно визначають назву й зміст дисципліни, яку б вони хотіли опанувати. <p>Унікальність програми підтверджено перемогою в конкурсі НАДС у номінації «Підготовка магістрів за напрямом «Публічне управління та адміністрування»³, а також ухваленням ЕАРАА⁴ рішення про її акредитацію.</p> <p>Змістове наповнення програми відповідають:</p> <ul style="list-style-type: none"> – кращим світовим практикам (Школа державного управління О’Нілла, Школа управління імені Джона Ф. Кеннеді); – тенденціям ринку праці, визначеним вперше в 2017 р., після призначення гаранта ОНП, та узагальненим у 2018 р. у концепції розвитку Школи⁵; – тенденціям державного управління, тому що до викладання залучено кращих практиків, зокрема таких, які перебувають на державній службі;

³ <https://bit.ly/3uMG5uo>

⁴ <https://www.eapaa.eu/>

⁵ <https://bit.ly/3BXZzy1>

	<p>– тенденціям у вищій освіті, оскільки четверо членів робочої групи з розроблення програми прослухали інноваційний курс у рамках програми професійного розвитку (обсягом 10 кредитів ЄКТС), а двоє з них є керівниками експертних груп Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.</p> <p>Результативність навчання за програмою підтверджується позитивними рецензіями, схвальними відгуками здобувачів та випускників програм підвищення кваліфікації.</p> <p>Широкий спектр вибіркових дисциплін створює широкі можливості для формування освітніх траєкторій здобувачів за будь-якими напрямками/сферами/галузями їхньої майбутньої професійної діяльності.</p> <p>Ефективність програми обумовлена відсутністю державного замовлення. Попри високу вартість навчання, здобувачі, розуміючи високий рівень підготовки і практично-орієнтовані результати навчання, свідомо обирають програму Школи.</p> <p>Досвід 2021-2022 навчального року засвідчив можливість повного переведення навчання за програмою в дистанційний режим без втрати його якості, завдяки застосуванню сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Здобувачі, зокрема, можуть:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вільно вибрати за допомогою системи автоматичного запису потрібні їм навчальні дисципліни, окремі модулі, гостьові курси з-поміж доступних в особистому електронному кабінеті та опанувати їх дистанційно на сервері е-навчання DistEdu; – самостійно отримувати знання, формувати уміння й навички, маючи відкритий доступ до навчальних матеріалів на сторінках Школи http://kmsgov.ukma.edu.ua/, https://www.ipas.org.ua/, в автоматизованій бібліотечно-інформаційній системі ALEPH та інституційному репозитарії eKMAIR. <p>У 2022-2023 навчальному році практикувався асинхронний формат викладання з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що сприяло збереженню якості навчання.</p>
--	--

1.4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Отримання можливості брати участь у конкурсних відборах на широкий спектр посад державної служби і служби в органах місцевого самоврядування або продовження навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.</p> <p>Основний вид економічної діяльності (згідно з Національним класифікатором України ДК 009:2010 «Класифікація видів економічної діяльності»)</p> <table border="1" data-bbox="507 1765 1481 2045"> <tr> <td data-bbox="507 1765 627 2045">Секція О</td> <td data-bbox="627 1765 815 2045">Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування</td> <td data-bbox="815 1765 927 2045">Розділ 84</td> <td data-bbox="927 1765 1114 2045">Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування</td> <td data-bbox="1114 1765 1225 2045">Група 84.1</td> <td data-bbox="1225 1765 1481 2045">Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління</td> </tr> </table>	Секція О	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Розділ 84	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Група 84.1	Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління
Секція О	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Розділ 84	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	Група 84.1	Державне управління загального характеру; соціально-економічне управління		

					Клас 84.11	Державне управління загального характеру
Основний вид професійної діяльності та її код (згідно з Національним класифікатором України ДК 003:2010 «Класифікатор професій»)						
	Розділ 2	Клас 112				Група 2419.3
	Професіонали	Професіонали в сфері державної служби, аудиту, бухгалтерського обліку, праці та зайнятості, маркетингу, ефективності підприємництва, раціоналізації виробництва та інтелектуальної власності				Професіонали державної служби
Подальше навчання	Можливість навчання за програмами: НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень					
1.5. Викладання та оцінювання						
Викладання та навчання	<p>Навчання за програмою є:</p> <ul style="list-style-type: none"> – студентоцентрованим – передбачає зосередження зусиль професорсько-викладацького складу на стимулюванні максимальної активності студентів в оволодінні відповідними предметами, розширенні їхньої автономії та посиленні відповідальності; – проблемно-орієнтованим – акцентує увагу на проблемах вивчення об'єктів, процесів і явищ та необхідності пошуку шляхів їх вирішення; – орієнтованим на результат – передбачає вироблення навичок самостійного пошуку засобів і способів розв'язання теоретичних і практичних проблем; – орієнтованим на формування й розвиток навичок самостійного пошуку наукових, нормативних та інших джерел, необхідних для їхньої критичної оцінки та формулювання відповідних висновків. <p>Переважаючими методами й способами навчання є активні (проблемно-орієнтовані, інтерактивні, проєктні, дослідницькі, інформаційні): лекції-бесіди, що мають інтерактивний науково-пізнавальний характер, мультимедійні заняття, дистанційні заняття, презентації, дискусії, кейс-стаді, ділові, рольові та імітаційні ігри, громадські слухання, робота в міні-аналітичних групах, мозкові штурми, пошук рішень, скрайбінг, коучінг, проєкти, науково-дослідні семінари, самостійна робота, науково-дослідна практика.</p> <p>Навчання орієнтовано на особистий розвиток, групову роботу, уміння презентувати її результати, що сприяє формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти упродовж життя.</p>					
Оцінювання	<p>Методи оцінювання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наскрізне оцінювання: процесу навчання, прогресу (formative assessment): рефлексія, відповіді на питання в парах, швидке опитування, «чотири кути», «розпочатий документ», «запитування без кінця», «польові» дослідження; – колегіальне оцінювання (peer assessment): спільний коментар результатів, колегіальне оцінювання презентацій міні-аналітичних 					

	<p>груп, оцінювання особистих внесків;</p> <p>– оцінювання результатів в балах (grading): письмові іспити й заліки за накопичувальною системою; захист звітів із практики, прилюдний захист індивідуальних і кваліфікаційної робіт;</p> <p>– індивідуальні і групові завдання без бального оцінювання (зараховано/незараховано): усні презентації, індивідуальні творчі завдання.</p> <p>Обов'язковою є перевірка всіх письмових робіт на дотримання норм академічної доброчесності, які визначені Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА, затвердженим наказом НаУКМА від 07.03.2018 № 112.</p>
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування та/чи в процесі навчання, що передбачає дослідження та/чи інновації й характеризується невизначеністю умов і вимог
Загальні компетентності (ЗК) Охоплюють сім загальних компетенцій, визначених стандартом вищої освіти ⁶ за спеціальністю, 13 – визначених професійним стандартом ⁷ , і враховують специфіку НаУКМА	<p>ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК02. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК03. Здатність розробляти проєкти та управляти ними, планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК04. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні, розвиватися й навчатися.</p> <p>ЗК05. Здатність виявляти, визначати та виробляти варіанти вирішення проблем, приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології.</p> <p>ЗК06. Здатність до професійного спілкування іноземною мовою.</p> <p>ЗК07. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, проведення досліджень.</p> <p>ЗК09. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК10. Здатність виконувати професійну діяльність на основі етичних міркувань (мотивів), доброчесності, принципів служіння суспільству.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, у тому числі з представниками інших професійних груп різного рівня, протидіяти її дискримінації.</p>
Спеціальні (фахові) компетентності спеціальності (СК) Охоплюють 12 спеціальних компетенцій, визначених	<p>СК01. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, зокрема в органах публічного управління та інших організаціях публічної сфери, налагоджувати співробітництво на всіх етапах вироблення політики, попереджати та розв'язувати конфлікти.</p> <p>СК02. Здатність організовувати і планувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери, удосконалювати таку діяльність.</p>

⁶ <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/08/05/281publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-magistr.pdf>

⁷ <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=1be914cc-b2df-4974-bcba-79048ae490ca>

<p>стандартом вищої освіти за спеціальністю, 19 – визначених професійним стандартом, і враховують специфіку НаУКМА</p>	<p>СК03. Здатність організувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів і технологій; розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК04. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.</p> <p>СК05. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами, налагоджувати ефективні комунікації з ними; організувати та брати участь у проведенні консультацій з громадськістю під час вироблення політики.</p> <p>СК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України, аналізувати проекти документів на відповідність цим потребам.</p> <p>СК07. Здатність самостійно розробляти, організувати й супроводжувати розроблення, узгодження проектів нормативно-правових актів, інших владних рішень; розробляти супровідні записки, доповіді, інші аналітичні документи; проводити їхню експертизу на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p> <p>СК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях; аналізувати, інформувати, розробляти проекти програмних документів (стратегій розвитку, стратегічних планів).</p> <p>СК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування, проводити наукові дослідження, розробляти дослідницькі проекти.</p> <p>СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, аналізувати документи на відповідність міжнародним зобов'язанням України.</p> <p>СК11. Здатність застосовувати основи педагогіки та психології в освітньому процесі в закладах вищої освіти, проводити навчання.</p> <p>СК12. Здатність розробляти і впроваджувати інноваційні проекти на різних рівнях публічного управління та адміністрування, зокрема залучати й використовувати міжнародну технічну допомогу, розробляти пропозиції щодо її залучення.</p> <p>СК13. Здатність виробляти політику, базовану на доказах і цінностях, зокрема ідентифікувати та аналізувати проблеми політики; ідентифікувати заінтересовані сторони та встановлювати їхні позиції; аналізувати складові зовнішнього середовища; визначати наявні обмеження; формулювати та оцінювати альтернативи політики; готувати рекомендації про політику, що ґрунтуються на доказах і цінностях.</p> <p>СК14. Здатність здійснювати моніторинг та оцінювання політики, готувати інформацію для відповідного звітування, зокрема</p>
--	--

	<p>організувати й реалізувати моніторинг політики, стратегій, програм; оцінювати результативність і вплив політики; презентувати результати моніторингу та оцінювання політики, стратегій, програм, враховувати їх у роботі на різних рівнях публічного управління та адміністрування.</p>
<p>1.7. Програмні результати навчання</p>	
<p>Програмні результати навчання (РН)⁸ Охоплюють 15 результатів, визначених стандартом вищої освіти, з урахуванням знань, умінь, навичок, установлених професійним стандартом, а також специфіки НаУКМА</p>	<p>РН01. Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень (що перевіряється за спроможністю ідентифікувати та проаналізувати проблему політики з урахуванням позицій заінтересованих сторін; підготувати й презентувати проєкт владного рішення, що ґрунтується на оцінці варіантів і ризиків)</p> <p>РН02. Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проєкти нормативно-правових актів для їх усунення (що перевіряється за спроможністю розробити проєкт нормативно-правового акта, здійснити його експертизу, оцінку впливу на різних рівнях публічного управління та адміністрування).</p> <p>РН03. Знати основні засади національної безпеки та уміти попереджати й нейтралізувати виклики і загрози національним інтересам України в межах своєї професійної компетенції (що перевіряється за спроможністю оцінки впливу проєкта нормативно-правового акта на рівень національної безпеки за результатами аналізу зовнішніх і внутрішніх загроз).</p> <p>РН04. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.</p> <p>РН05. Визначати пріоритетні напрями впровадження електронного урядування та розвитку електронної демократії.</p> <p>РН06. Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p> <p>РН07. Уміти розробляти національні/регіональні програмні документи щодо розвитку публічного управління, використовуючи системний аналіз і комплексний підхід, а також методи командної роботи (що перевіряється за спроможністю розроблення пропозицій щодо формування цілей і визначення пріоритетів діяльності державного органу; розроблення проєкту програмного документа (стратегії розвитку, стратегічного плану) органу влади, регіону).</p> <p>РН08. Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм (що перевіряється за спроможністю визначення заінтересованих сторін, їхнього залучення до вироблення пропонуваної політики; консультування із заінтересованими органами</p>

⁸ Матрицю відповідності програмних результатів навчання результатам, визначеним стандартом вищої освіти, а також знанням, умінням і навичкам, визначеним у розділі 6 професійного стандарту, наведено в Додатку Д.

	<p>влади та узгодження з ними пропонованої політики).</p> <p>РН09. Спілкуватися іноземною мовою на професійну тематику, обговорювати проблеми публічного управління та результати досліджень.</p> <p>РН10. Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p> <p>РН11. Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень (що перевіряється за спроможністю здійснити експертизу нормативно-правового акта з урахуванням міжнародних зобов'язань України, її курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію).</p> <p>РН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування (що перевіряється за спроможністю скласти план наукового дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, розробивши його анотацію, виклавши її українською та англійською мовою, визначивши мету, завдання, предмет, об'єкт, добравши джерела й методи дослідження).</p> <p>РН13. Ініціювати, розробляти та організовувати впровадження інноваційних проєктів на різних рівнях публічного управління та адміністрування (що перевіряється за спроможністю розробити проєкт залучення міжнародної технічної допомоги у сфері публічного управління та адміністрування).</p> <p>РН14. Розробляти та реалізовувати заходи щодо адаптації та впровадження кращих вітчизняних та зарубіжних практик діяльності органів публічного управління та інших організацій публічної сфери.</p> <p>РН15. Розробляти та викладати навчальні дисципліни у галузі публічного управління та адміністрування у закладах вищої освіти.</p> <p>РН16. Підготувати і презентувати рекомендацію (пораду) про політику, що базується на обґрунтованому виборі найкращого з-поміж можливих варіантів вирішення самостійно ідентифікованої та проаналізованої проблеми політики, результатах аналізу заінтересованих сторін, складових зовнішнього середовища й виявлених обмежень, з урахуванням потреб національної безпеки і відповідно до міжнародних зобов'язань України.</p> <p>РН17. Підготувати і презентувати рекомендації з удосконалення діяльності органів влади на різних рівнях публічного управління та адміністрування, що базуються на результатах оцінювання політики, стратегії, програми, їхньої результативності та впливу, з урахуванням потреб національної безпеки і відповідно до міжнародних зобов'язань України.</p>
1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Науково-педагогічні працівники, залучені до реалізації програми, є співробітниками НаУКМА, мають науковий ступінь і вчене звання або підтверджений рівень наукової і професійної підготовки.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-</p>

	<p>наукову програму:</p> <ul style="list-style-type: none"> – мають наукові ступені з державного управління або суміжних спеціальностей, учені звання й підтверджений рівень наукової і професійної підготовки; – мають не менше п'яти досягнень у професійній діяльності за останні п'ять років; – за кваліфікацією відповідають профілю і напрямку дисциплін, що викладаються; – мають необхідний стаж педагогічної та/чи досвід практичної роботи. <p>Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» забезпечується підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників не менше, аніж один раз на п'ять років.</p> <p>До реалізації програми залучаються професіонали з досвідом управлінської та фахової роботи, іноземні лектори.</p> <p>Поширеною практикою є гостьові лекції, консультування під час підготовки кваліфікаційних робіт провідними вітчизняними й зарубіжними фахівцями</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – навчальні приміщення; – комп'ютерні класи (лабораторії); – спортивний зал, спортивні майданчики; – бібліотека, читальна зала; – точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання; – приміщення для науково-педагогічних працівників; – гуртожитки; – пункти харчування тощо.
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – бібліотеку, читальну залу з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; – офіційний сайт НаУКМА: https://www.ukma.edu.ua; – автоматизований запис на вибіркові дисципліни: http://my.ukma.edu.ua/; – систему електронного опитування студентів щодо якості освіти: https://qa.ukma.edu.ua/; – корпоративне середовище Офіс 365: – https://www.ukma.edu.ua/index.php/resursi/icc/339-e-services/242-o365 <p>Е-сервіси :</p> <ul style="list-style-type: none"> – платформу дистанційного навчання: DistEdu: https://distedu.ukma.edu.ua; – автоматизовану бібліотечно-інформаційну систему ALEPH: http://aleph.ukma.kiev.ua/F; – інституційний репозитарій eKMAIR: http://ekmair.ukma.edu.ua/; – необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового

	<p>доступу до мережі;</p> <ul style="list-style-type: none"> – корпоративну пошту: ім'я@ukma.edu.ua; – навчальні і робочі плани; – графіки навчального процесу; – силабуси навчальних дисциплін; – програму практики; – електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з обов'язкових і вибіркового компонент освітньої програми; – методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи тощо. <p>Додаткові навчально-методичні матеріали за цією програмою розміщені також на веб-сайті Школи: https://kmsgov.ukma.edu.ua/</p>
1.9. Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Реалізується в закладах вищої освіти (наукових установах, організаціях) – партнерах НаУКМА і Школи – відповідно до договорів і меморандумів про співпрацю, підписаних зокрема з профільними підрозділами КНУ ім. Т. Шевченка [https://bit.ly/3rLjOLG], ЛНУ ім. Т. Шевченка [https://bit.ly/3GIGtw1], Національної академії СБУ [https://bit.ly/3LGwnzY], ДонДУУ [https://bit.ly/3gFVNb5], Вінницького державного педагогічного університету ім. М. Коцюбинського [https://bit.ly/3BkaNfy], а також Українською школою урядування [https://bit.ly/36bWfmY]; Волинським [https://bit.ly/3uLZOKF], Кіровоградським [https://bit.ly/3LwcMSP], Миколаївським [https://bit.ly/3rKJpEm], Полтавським [https://bit.ly/3Lt16An], Хмельницьким [https://bit.ly/3sAtec9], Чернівецьким [https://bit.ly/3JrNvqW], Чернігівським [https://bit.ly/3rNyVV6] регіональними центрами підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування.</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Реалізується у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах НаУКМА і Школи – за межами України відповідно до Положення про порядок реалізації права на міжнародну академічну мобільність бакалаврів, магістрів, затвердженого наказом НаУКМА від 14.03.2016 № 96.</p> <p>Партнерами Школи в забезпеченні міжнародної кредитної мобільності є, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Асоціація інститутів і шкіл з державного управління Центральної і Східної Європи (NISPAcee), інституційованим членом якої є Школа; – Університет Індіана (Блумінгтон, США), який є партнером НаУКМА у проєкті University Partnership for Pre-Service and In-Service Training in Government Communications; – Oslo Metropolitan University (Осло, Норвегія), який є партнером НаУКМА у проєкті E-governance as a Tool for Local Democracy (EGOVLOC)
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Здійснюється згідно з вимогами чинного законодавства. Можливе на загальних умовах, на умовах контракту</p>

2. ПЕРЕЛІК КОМПОНЕНТ ПРОГРАМИ ТА ЇХНЯ ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ

2.1. Перелік компонент програми

Код	Компоненти програми, практики, атестація	Кількість кредитів / семестр	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкова компонента програми			
<i>1.1. Обов'язкові навчальні дисципліни</i>			
OK1	Ділова англійська мова в професійній діяльності	6,0/1, 2	іспит – 1, залік – 1
OK2	Демократичне врядування (модулі: конституція й інституційна організація держави та суспільства; філософія та історія демократичного врядування; електронні врядування, документообіг і цифрова демократія; HR-менеджмент та професійний розвиток у демократичному врядуванні)	10/1, 2, 2д, 3	іспитів – 2, заліків – 2
OK3	Методи дослідження в публічному управлінні та адмініструванні (модулі: методологія наукових досліджень; методи для суспільного врядування)	6,0/1, 2	іспитів – 2
OK4	Процес вироблення доказової політики в Україні та ЄС (модулі: процес формування і реалізації політики; процедури аналізу політики; моніторинг та оцінювання політики і виконавський аудит)	7,0/1, 2, 3	іспитів – 2
OK5	Економіка і фінанси в публічному управлінні та адмініструванні (модулі: економіка для належного врядування; суспільні фінанси та бюджетування)	6,0/2, 3	іспитів – 2
OK6	Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС (модулі: творення політики в ЄС та євроінтеграція України; сервісна держава: адміністративна процедура і стандарти належного врядування; регіональний та місцевий розвиток)	9/1, 2, 3	іспитів – 2, заліків – 1
OK7	Стратегічне управління (модулі: управління змінами; стратегічне управління та планування)	4/2	іспитів – 2
<i>1.2. Курсова робота</i>			
OK8	Курсова робота «Інноваційні проекти в публічному управлінні та адмініструванні»	3,0/3	захист
<i>1.3. Практика</i>			
OK9	Практика (науково-дослідницька)	8,0/4	залік – 1
Загальний обсяг обов'язкової компоненти – 59 кредитів (1770 годин)			
2. Вибіркова компонента програми			
<i>2.1. Дисципліни професійної та практичної підготовки</i>			
VK01	Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів	3,0/2	залік
VK02	Верховенство права у врядуванні	3,0/2	залік
VK03	Багаторівневе врядування: сталий розвиток і сервісно-орієнтована політика	3,0/2	залік
VK04	Кількісні та якісні методи аналізу політики	3,0/2	залік
VK05	Запобігання корупції у врядуванні	3,0/2д	залік
VK06	Взаємодія уряду, бізнесу та громадянського суспільства	3,0/2д	залік
VK07	Нормотворчість та правозастосування у врядуванні	2,0/2д	залік
VK08	Моделювання владних рішень	3,0/2д	залік

Код	Компоненти програми, практики, атестація	Кількість кредитів / семестр	Форма підсумкового контролю
ВК09	Економічні та політичні аспекти аналізу політики	3,0/3	залік
ВК10	Суспільна й культурна дипломатія	3,0/3	залік
ВК11	Порівняльний аналіз процедур вироблення політики в ЄС, США/Канаді й Україні	3,0/3	залік
ВК12	Адвокація політики для належного врядування	3,0/3	залік
ВК13	Забезпечення національної безпеки	3,0/3	залік
ВК14	Доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні: теорія та практика	3,0/3	залік
ВК15	Інформаційна безпека в цифровому суспільстві	3,0/3	залік
ВК16	Управлінські норми і практики в ЄС: інституції, процеси і процедури	3,0/3	залік
ВК17	Кризові комунікації та інформаційні війни	3,0/4	залік
ВК18	Медіація і діалог у демократичному врядуванні	3,0/4	залік
ВК19	Кібербезпека і доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні	3,0/4	залік
ВК20	Цифрова економіка та врядування	3,0/4	залік
ВК21	Цифровий проєктний менеджмент	3,0/4	залік
ВК22	Педагогіка і психологія вищої освіти	3,0/4	залік
ВК23	Гостьовий курс-1	3,0/4	залік
ВК24	Гостьовий курс-2	3,0/4	залік
Обсяг дисциплін професійної та практичної підготовки – 27 кредитів (810 годин)			
<i>2.2. Навчальні дисципліни вільного вибору*</i>			
Обсяг дисциплін вільного вибору – 10 кредитів (300 годин)			
Загальний обсяг вибіркової компоненти програми – 37 кредитів (1110 годин)			
3. Атестація			
ОК10	Кваліфікаційна (магістерська) робота	24,0/4д	захист
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ПРОГРАМИ – 120 кредитів (3600 годин)			

* Керуючись фундаментальною концепцією НаУКМА про вільне творче навчання, у межах цього циклу студент має право обирати будь-які дисципліни будь-якої освітньої програми.

Навчальна дисципліна, вид робіт	Кредитів		Годин	
	мін.	макс.	мін.	макс.
1. Обов'язкова компонента програми	59		1770	
1.1. Обов'язкові навчальні дисципліни	48		1440	
1.2. Курсова робота	3		90	
1.3. Практика	8		240	
2. Вибіркова компонента програми	37		1110	
2.1. Дисципліни професійної й практичної підготовки	27		810	
2.2. Дисципліни вільного вибору	10		300	
3. Атестація	24		720	
Загалом		120		3600

* Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» здобувачі мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менше 25 % загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня освіти. Здобувачі певного рівня освіти

мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу.

Механізм реалізації права здобувачів вищої освіти на вибір навчальних дисциплін визначено п. 4.16-4.23 Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»⁹.

2.2. Структурно-логічна схема програми

Програму, передусім її обов'язкову компоненту, сфокусовано на здобутті повної вищої освіти в галузі публічного управління та адміністрування, яку спрямовано, насамперед, на забезпечення реалізації трудових функцій «Аналіз та підготовка пропозицій щодо формування державної політики», «Участь у здійсненні моніторингу та оцінювання результатів реалізації державної політики», «Підготовка проєктів нормативно-правових актів, аналітичних, інформаційно-довідкових документів, здійснення експертизи проєктів актів».

На додачу до основного спрямування програми, здобувачі можуть вибрати навчальні дисципліни, опанування якими дозволить забезпечити більш професійну реалізацію ними однієї чи декількох трудових функцій, зокрема «Участь у процесі стратегічного планування діяльності, удосконаленні такого планування», «Участь у процесі залучення, надання та використання міжнародної технічної допомоги», «Участь у комунікації та взаємодії щодо формування та реалізації державної політики в межах повноважень», «Взаємодія з іншими структурними підрозділами, органами влади щодо вироблення державної політики у сферах компетенції».

Для реалізації цієї мети працівниками Школи розроблені 49 вибіркового навчальних дисциплін, описи яких наведені в розділі 2.4 програми. Оскільки програма відповідає сучасним тенденціям ринку праці й тенденціям розвитку суспільного врядування, змістовне наповнення зазначених дисциплін розкриває кращі світові практики нового суспільного, належного, багаторівневого, електронного врядування, стратегічного управління, збалансованого (сталого) розвитку, координування мережових взаємодій, управління професійним розвитком, становлення сервісної держави, цифрової економіки, електронної демократії тощо.

Нижче наведено послідовність викладання обов'язкових і вибіркового навчальних дисциплін із зазначенням їхнього обсягу в кредитах ЄКТС і форм підсумкового контролю. Описи цих дисциплін наведені в Додатку А.

Для гарантування ширших можливостей формування здобувачами їхніх освітніх траєкторій за будь-якими напрямом/сферою/галуззю майбутньої діяльності, вони мають право, виходячи з власної потреби в професійному розвитку, комбінувати впродовж шести навчальних триместрів згадані вибірково компоненти з дисциплінами з будь-якого іншого навчального плану другого (магістерського) рівня вищої освіти загальним обсягом 15 кредитів ЄКТС і тими, що вивчаються за програмами академічної мобільності.

⁹ https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma

Компонента				
I курс		II курс		
Семестр				
1	2	2д	3	4д
Обов'язкова компонента				
Ділова англійська мова в професійній діяльності (6; іспит, залік)				
Демократичне врядування: Конституційна інституційна організація держави (2; іспит)	Методи дослідження у публічному управлінні та адмініструванні: Методологія наукових досліджень (3; іспит)	Моніторинг та оцінювання політики і виконавський аудит (3, іспит)		
Демократичне врядування: Філософія та історія демократичного врядування (2; залік)	Економіка і фінанси в публічному управлінні та адмініструванні: Економіка для доказової політики (3; іспит)			
Методи дослідження у публічному управлінні та адмініструванні: Методи для суспільного врядування (3; іспит)	Економіка і фінанси в публічному управлінні та адмініструванні: Суспільні фінанси та бюджетування (3; залік)			
Процес вироблення доказової політики в Україні і ЄС: Процес і процедури політики (2; іспит)	Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС: Сервісна держава: адміністративна процедура і стандарти належного врядування (4; іспит)			
Процес вироблення	Стратегічне управління:			

Компонента		II курс			
I курс		Семестр			
		2д	3	4	4д
1	доказової політики в Україні і ЄС: Аналіз політики (2; іспит)	Стратегічне управління та планування (2; іспит)			
	Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС: Творення політики в ЄС та євроінтеграція України (2; залік)	Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС: Регіональний та місцевий розвиток (3, іспит)			
	Демократичне врядування: Електронне врядування, документообіг і цифрова демократія (3, залік)				
	Стратегічне управління: Управління змінами (2; іспит)				
	Демократичне врядування: HR-менеджмент та професійний розвиток у демократичному врядуванні (3; іспит)		Курсова робота (3; захист)	Науково-дослідницька практика (8; захист)	Магістерська робота (24; захист)
Вибіркова компонента (дисципліни професійної та практичної підготовки)					
	Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів (3; залік)	Взаємодія уряду, бізнесу та громадянського суспільства (3; залік)	Порівняльний аналіз вироблення політики в ЄС, США/Канаді й Україні (3; залік)	Кризові комунікації та інформаційні війни (3; залік)	

Компонента				
I курс		II курс		
Семестр				
1	2	2д	3	4д
		Нормотворчість та правозастосування у врядуванні (3; залік)	Економічні та політичні аспекти аналізу політики (3; залік)	Кібер-безпека і доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні (3; залік)
	Кількісні та якісні методи аналізу політики (3; залік) Багаторівневе врядування: сталий розвиток і сервісно-орієнтована політика (3; залік)	Запобігання корупції у врядуванні (3; залік)	Адвокація політики для належного врядування (3; залік)	Медіація і діалог у демократичному врядуванні (3; залік)
	Верховенство права у врядуванні (2; залік)	Моделювання владних рішень (3, залік)	Суспільна й культурна дипломатія (3; залік)	Цифрова економіка та врядування (3; залік)
			Забезпечення національної безпеки (3; залік)	Цифровий проєктний менеджмент (3; залік)
			Доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні: теорія та практика (3; залік)	Педагогіка і психологія вищої освіти (3; залік)
			Інформаційна безпека в цифровому суспільстві (3; залік)	Гостьовий курс 1 (3; залік)
			Управлінські норми і практики в ЄС: інституції, процеси і процедури (3; залік)	Гостьовий курс 2 (3; залік)

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ

Атестація здобувачів за програмою здійснюється у формі публічного й відкритого захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальністю.

У кваліфікаційній (магістерській) роботі має бути розв'язана складна спеціалізована задача чи комплексна проблема у сфері публічного управління та адміністрування, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Усі кваліфікаційні (магістерські) роботи перевіряються на дотримання норм академічної доброчесності, які визначені Положенням про академічну доброчесність здобувачів освіти у НаУКМА, затвердженим наказом НаУКМА від 07.03.2018 № 112.

Кваліфікаційна (магістерська) робота оприлюднюється в репозитарії НаУКМА.

Основні вимоги до кваліфікаційної (магістерської) роботи викладені в Положенні про кваліфікаційну (випускную) роботу студента Національного університету «Києво-Могилянська академія», затвердженому наказом президента НаУКМА від 16 червня 2017 року № 291.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит оцінює відповідність результатів навчання за програмою вимогам стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 04 серпня 2020 року № 1001¹⁰, і професійного стандарту на посади «Державний експерт директорату / генерального департаменту», затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 13 грудня 2019 року № 1752¹¹.

Єдиний державний кваліфікаційний іспит має відповідати організаційним вимогам, які встановлюються законодавством¹².

4. МАТРИЦІ ВІДПОВІДНОСТІ

Матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми наведено в Додатку Б.

Матрицю забезпечення програмних результатів навчання компонентами освітньої програми наведено в Додатку В.

5. ПОРЯДОК АКТУАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ

Ця програма підлягає регулярному оцінюванню та оновленню, метою яких є гарантування, що надання освітніх послуг залишається на відповідному рівні, а також створює сприятливе й ефективне навчальне середовище для здобувачів вищої освіти.

Оновлення програми здійснюється щорічно з урахуванням запитів, очікувань, задоволеності здобувачів змістом програми, навчальним середовищем, процедурами оцінювання, а також сучасних викликів, потреб роботодавців і суспільства.

Підставами для внесення змін до програми є:

– результати опитувань здобувачів, випускників програми, представників роботодавців, інших стейкхолдерів про досягнення програмних результатів навчання, формування загальних і професійних компетенцій;

¹⁰ <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/08/05/281publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-magistr.pdf>

¹¹ <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=1be914cc-b2df-4974-bcba-79048ae490ca>

¹² До визначення цих вимог єдиною формою атестації здобувачів за програмою є захист кваліфікаційної (магістерської) роботи.

- зміни на ринку праці та в потребі на фахівців спеціальності, а також нові досягнення науки в предметній області;
- ухвалення нових освітніх та/чи професійних стандартів;
- результати зовнішнього оцінювання забезпечення якості.

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р. № 1556-VII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Про державну службу : Закон України від 10 груд. 2015 р. № 889-VIII. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
3. Про освіту : Закон України від 5 вер. 2017 р. № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
4. Про службу в органах місцевого самоврядування : Закон України від 07 чер. 2001 р. № 2493-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14#Text>
5. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД-2010). URL: http://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/kv10_i.html
6. Методичні вимоги до структури та змісту навчальних планів в НАУКМА : наказ НаУКМА від 02 бер. 2020 р. № 93. URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1477-metodychni-vymohy-do-struktury-ta-zmistu-navchalnykh-planiv-v-naukma
7. Методичні рекомендації з розроблення освітніх/освітньо-наукових програм I-III рівнів вищої освіти : наказ НаУКМА від 01 груд. 2020 р. № 457. URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1783-metodychni-rekomendatsii-z-rozroblennia-osvitnikh-osvitno-naukovykh-prohram-i-iii-rivniv-vyshchoi-osvity
8. Класифікатор професій : ДК 003:2010. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>
9. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування для другого (магістерського) рівня вищої освіти : наказ МОН від 04 сер. 2020 р. № 1001. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2020/08/05/281publichne-upravlinnya-ta-administruvannya-magistr.pdf>
10. Про затвердження професійного стандарту на посади «Державний експерт директорату / генерального департаменту» : наказ Мінсоцполітики від 13 груд. 2019 р. № 1752. URL: <https://www.me.gov.ua/Files/GetFile?lang=uk-UA&fileId=1be914cc-b2df-4974-bcba-79048ae490ca>
11. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти : постанова Кабінету Міністрів України від 29 квіт. 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF>
12. Критерії оцінювання знань студентів : наказ НаУКМА від 04 чер. 2014 р. № 175. URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/198-polozhennia-kryterii-otsiniuvannia-znan-studentiv
13. Положення про кваліфікаційну/магістерську роботу студента НаУКМА : наказ НаУКМА від 02 бер. 2020 № 95. URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/971-polozhennia-pro-kvalifikatsiinu-mahistersku-robotu-studenta-naukma
14. Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА : наказ від 14 чер. 2021 р. № 300. URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma

15. Положення про практику студентів НаУКМА : наказ від 17 лис. 2011 р. № 669.
URL: https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/192-polozhennia-pro-praktyku-studentiv-naukma
16. Національна рамка кваліфікацій : постанова Кабінету Міністрів України від 23 лис. 2011 р. № 1341. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF>
17. Цінності Європейського простору вищої освіти. URL: <http://www.ehea2018.paris/Data/EIFinder/s2/Communique/EHEAParis2018-Communique-final.pdf>

ДОДАТОК А
Описи обов'язкової й вибіркової компонент програми

А.1. Опис обов'язкової компоненти

Цикл із семи обов'язкових дисциплін загальним обсягом **48 кредитів ЄКТС** спрямований на формування в здобувачів інтегральної компетентності кваліфікаційного рівня 7 – здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі й комплексні проблеми в галузі професійної дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики й характеризується невизначеністю умов і вимог.

Код	Назва дисципліни	Кількість				Форма контролю
		кредитів ЄКТС	годин			
			усього	аудитор-них	самост. роботи	
ОК1	Ділова англійська мова в професійній діяльності	6	180	56	124	іспит – 1, залік – 1
ОК2	Демократичне врядування	10	300	100	200	іспит – 2, залік – 2
ОК3	Методи дослідження у публічному управлінні та адмініструванні	6	180	60	120	іспитів – 2
ОК4	Процес вироблення доказової політики в Україні і ЄС	7	210	70	140	іспитів – 3,
ОК5	Економіка і фінанси в публічному управлінні та адмініструванні	6	180	60	120	іспитів – 2
ОК6	Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС	9	270	90	180	іспит – 2, залік – 1
ОК7	Стратегічне управління	4	120	40	80	іспит – 2,
	Загалом	48	1440	476	964	іспитів – 14 заліків – 4

ОК1. Ділова англійська мова в професійній діяльності

Викладає кафедра англійської мови

Метою викладання навчальної дисципліни є оволодіння студентами лексикою, фонетикою, граматику сучасної ділової англійської мови, навичками письма та мовлення, вивчення спеціалізованої управлінської термінології, ознайомлення зі специфікою перекладу літератури; формування навичок та умінь спілкування на професійні теми, складання контрактів, ділових листів, документації, спроможності працювати з англійською пресою і фаховою літературою.

ОК2. Демократичне врядування

Викладають: ст. викл. Коліушко І. Б.; д-р наук держ. упр., професор Василевська Т. Е.; д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л.; канд. наук держ. упр., доцент Купрій В.О.

Конституція й інституційна організація держави та суспільства. Теоретична дисципліна, яка передбачає ознайомлення студентів із проблемами теорії і практики конституційного права, становлення і розвитку конституціоналізму і парламентаризму, важливих конституційно-правових інститутів: суверенітету, державної влади. Розглядаються

поняття і зміст конституції, підстави і порядок її прийняття та змін до неї, реалізація і правова охорона; конституційна законність і відповідальність; інтерпретація конституційних норм; конституційно-правові проблеми, зумовлені проведенням політичної, конституційної, адміністративної, судової реформ.

Філософія та історія демократичного врядування. Досліджуються підходи до розуміння поняття “демократичне врядування” у світовій філософській думці. Проведений філософсько-методологічний аналіз концепцій демократичного врядування, вивчено теоретико-методологічні підходи до визначення демократичного врядування, розглянуто особливості та складові досліджуваного виду врядування у різні періоди.

Становлення демократичної держави є неможливим без широкого залучення членів суспільства до прийняття спільних рішень на всіх рівнях, забезпечення прозорості й підзвітності органів влади та реалізація права громадян на доступ до інформації, що має індивідуальну та суспільну значимість. Підґрунтям для реалізації цієї мети є опанування інформаційно-комунікаційними технологіями, здатними забезпечити функціонування органів влади в реальному часі та зробити спілкування з ними максимально простим і доступним. Реалізація всіх рівнів цифрового урядування (G2C, G2E, G2B, G2G) є запорукою створення в Україні демократичної сервісної держави.

Цінності та принципи публічної служби: етичні виміри. Розробка політики як проблема етики. Цінні аспекти та етичні принципи формування політики. Особистість державного службовця: професійно-етичні виміри. Взаємозв'язок професіоналізму та моральності в комунікаціях. Нормативний компонент етики. Етичні основи спілкування державних службовців та громадян. Морально-психологічний клімат та етично орієнтовані службові відносини в органах влади. Соціально-етичний портрет керівника. Взаємодія між керівником та підлеглими: етичні аспекти. Етична інфраструктура державної служби. Етичні кодекси. Громадянське суспільство як основа етичної інфраструктури державної служби.

ОК3. Методи дослідження у публічному управлінні та адмініструванні

Викладають: канд. наук держ. упр., доцент Ільченко-Сюйва Л.В.; д-р наук держ. упр., професор А.А.Халецька

Методи для суспільного врядування. Дисципліна є оглядовим курсом, який має на меті ознайомити студентів із якісними та кількісними методами, що їх використовують на різних етапах аналізу політики. Якісні аналітичні методи: класифікаційний аналіз, аналіз припущень, ієрархічний аналіз, синектичний аналіз. Основні методи аналізу середовища політики – SWOT, PEST(LE). Основні методи побудови причинно-наслідкових зв'язків та визначення проблеми політики – «дерево проблем» та діаграма Ісікави «риб'ячий кістяк». Кількісні методи фокусуються на основах проведення статистичного аналізу даних та коректній побудові таблиць, графіків, діаграм тощо. Вивчення дисципліни дозволить слухачам аналізувати та виробляти публічну політику, що базується на доказових фактах, і орієнтована на вирішення суспільних проблем на основі релевантних, верифікованих та валідних даних застосовуючи основні якісні й кількісні методи аналізу політики. У результаті навчання студенти будуть: розуміти необхідність вироблення та реалізації політики, яка базується на доказових фактах, як ключового елемента забезпечення належного врядування, що в свою чергу посилює розвиток демократичних процесів; застосовувати сучасні методи встановлення причинно-наслідкових зв'язків та визначення (формулювання) проблем публічної політики; здатні аналізувати причинно-наслідкові зв'язки у вже прийнятих владних рішеннях; використовувати кількісні (статистичні) методи аналізу даних для формування доказової бази публічної політики, що посилює відкритість, прозорість та обґрунтованість прийняття владних рішень; використовувати математичні методи та сучасні комп'ютерні технології для аналізу та верифікації даних, на основі яких були прийняті владні рішення; узагальнювати отримані результати у вигляді таблиць, діаграм, графіків тощо та робити синтезовані висновки; здатні працювати в команді та презентувати отримані результати.

Методологія наукових досліджень. Метою вивчення дисципліни є ознайомлення студентів із необхідними знаннями про організацію та проведення наукових досліджень, а також підготовка до самостійного виконання наукової роботи. Розглядаються теоретико-методологічні основи, технології організації науково-дослідницької діяльності, ознайомлення з методикою підготовки доповідей, виступів; специфікою написання статей, організації наукової творчості в умовах практичної діяльності.

ОК4 Процес вироблення доказової політики в Україні і ЄС

Викладають: д-р наук держ. упр., професор Тертичка В.В., д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л., доцент Кілієвич О.І.

Процес формування і реалізації політики. Розвиток формальних процесів політики та аналізу політики як професійної діяльності в порівняльній перспективі. Мета та функції державної та місцевої політики. Цілі політики. Середовище вироблення політики та її аналізу. Суб'єкти політики: особи, які приймають рішення, аналітики, зацікавлені сторони, громадськість. Ресурси політики. Інструменти політики. Вплив на політику: продукти, результати та наслідки. Цикл політики: визначення проблеми та визначення порядку денного; формулювання / розробка політики та вибір інструментів політики, комунікація; прийняття рішень, реалізація політики, оцінювання політики та її дослідження

Процедури аналізу політики. Державну службу в Україні визначено як діяльність із практичного виконання завдань і функцій держави, зокрема щодо аналізу державної політики й підготовки пропозицій стосовно її формування. Спеціальною вимогою до осіб, які претендують на зайняття посад державної служби, визначено вміння приймати ефективні рішення, аналізуючи державну політику. У Стратегії реформування державного управління України зазначено, що в сфері виконання цієї норми існує низка проблем. Модуль покликаний змінити цю ситуацію. Після завершення навчання студенти зможуть розробляти поради, спрямовані на вирішення суспільних проблем, у вигляді документів з аналізу політики, застосовуючи сучасні практики ідентифікування й формулювання проблем, розроблення варіантів їхнього вирішення й вибору найкращого з-поміж них на базі доказів і цінностей.

Моніторинг та оцінювання політики і виконавський аудит.

Моніторинг та оцінювання комунікацій у демократичному врядуванні. Принципи моніторингу та оцінювання. Види оцінювання. Цілі, завдання, області, цільові групи. Приклади оцінювання політики, програми, проєкту. Цільові значення. Показники. Показники. Система моніторингу та оцінювання. Основні показники для моніторингу довгострокових результатів. Методи збору даних. Кількісні та якісні дані. Досягнення результатів через партнерство. Логічна модель. Якість даних. Вибір стратегії вибірки. Формування відбору проб. Використання логічної моделі для формулювання питань оцінювання. Планування оцінювання. Етапи процесу планування оцінювання. Матриця плану оцінювання. Фокусні групи. Вибір інструментів для збирання даних. Експертний метод оцінювання. Метод Дельфі. Цільове оцінювання. Підстави для оцінювання: звіти органів державної влади та місцевого самоврядування; обговорення та голосування; громадська думка; засоби масової інформації; звернення громадян. Оцінювання з акцентом на практичне застосування.

ОК 5. Економіка і фінанси в публічному управлінні та адмініструванні

Викладають: доцент Кілієвич О.І., канд. наук держ. упр., доцент Ільченко-Сюйва Л. В.

Економіка для належного врядування. Основною метою вивчення модуля є прояснення ролі основних економічних концепцій при виробленні доказової політики, формування вмінь аналізувати ефективність індивідуальних і колективних рішень, зокрема, щодо комунікацій органів влади. Синтезуються неокласичний та інституціональний підходи до дослідження економіки, інститутів і суспільної політики, аналізується ринковий механізм

взаємодії попиту і пропозиції. Розглядаються поняття економічної ефективності (зокрема, за Парето), а також результативності та ефективності рішень щодо політики; метод аналізу вигід і витрат. Акцент робиться на ідентифікації ситуацій неспроможності ринку як підстави для втручальної діяльності органів влади, а також на ідентифікації ситуацій неспроможності влади (при виробленні колективних рішень) як обмеження для втручання. Висвітлюються основні макроекономічні концепції для суспільного врядування. Викладання передбачає поєднання концепцій та інструментарію аналізу комунікацій в урядуванні – економічних теорій суспільного сектору, інформації і комунікацій, управлінської економіки та цифрової економічної науки

Суспільні фінанси та бюджетування. Вивчення дисципліни сформує у слухачів розуміння принципів функціонування системи публічних фінансів України в контексті розвитку світової фінансової системи, бюджетного процесу та бюджетних обмежень в комунікаціях органів публічної влади на різних рівнях, необхідних для вироблення та реалізації політики орієнтованої на вирішення суспільних проблем застосовуючи сучасну теорію та практику управління публічними фінансами. У результаті навчання студенти будуть: розуміти необхідність вироблення та реалізації політики, яка базується на доказових фактах, як ключового елемента забезпечення належного врядування, що в свою чергу посилює розвиток демократичних процесів; розуміти основи функціонування системи публічних фінансів та бюджетного процесу України в контексті розвитку світової фінансової системи, а також особливості соціально-економічного середовища розробки і реалізації публічної політики; здатні аналізувати показники бюджетів різних рівнів; здатні аналізувати стратегічні та програмні документи України у відповідній галузі (наприкладі, бюджетних програм) у контексті міжнародних зобов'язань України; використовувати математичні методи та сучасні комп'ютерні технології для аналізу та верифікації даних, на основі яких були прийняті владні рішення у сфері публічних фінансів; здатні працювати в команді та презентувати отримані результати.

ОК6. Публічне управління та адміністрування в Україні та ЄС

Викладають: д-р юр. наук, професор Петров Р.А., канд. юр. наук, с.н.с Тимошук В.П., д-р наук держ. упр., професор Малиш Н.А.,

Творення політики в ЄС та євроінтеграція України. Метою курсу є вивчення функціонування Європейського Союзу (ЄС) та Ради Європи (РЄ), розмежування компетенції ЄС та РЄ, перспектив інтеграції України до ЄС. При вивченні курсу приділяється особлива увага правовим та іншим аспектам угоди про асоціацію між ЄС та Україною та запровадження Україною європейських стандартів та принципів публічного адміністрування. Також в рамках курсу аналізуються матеріальні і процесуальні аспекти прийняття рішень інститутами ЄС та засади функціонування спільних політик ЄС.

Сервісна держава: адміністративна процедура і стандарти належного врядування. Слухачі вивчають: теоретичні і практичні аспекти призначення публічної адміністрації та її основні правові форми її діяльності; доктрину, законодавство і практику у сфері адміністративних послуг, сучасні тенденції їх надання; загальну адміністративну процедуру на основі європейських стандартів. Завдання вивчення дисципліни: розвинути знання та здатність застосовувати доктрину і законодавство в сфері публічного адміністрування, аналізувати їх зміст; розвинути здатність виявляти, формулювати актуальні проблеми розвитку таких інститутів як загальна адміністративна процедура, адміністративні послуги, адміністративне оскарження, генерувати ідеї, виявляти ініціативу та критичний аналіз; вміння враховувати нові умови, зокрема, в контексті цифрової трансформації та децентралізаційної реформи.

Регіональний та місцевий розвиток. Активна реалізація реформи децентралізації в Україні, що передбачає передачу на регіональний і місцевий рівень низку повноважень щодо забезпечення сталого зростання та регіональному та місцевому рівні, викликає низку проблем пов'язаних із формуванням, реалізацією та фінансуванням відповідних політик на

регіональному і місцевому рівні. У курсі розглядається особливості вироблення доказових політик на регіональному та місцеву рівні, а також особливості фінансування цих політик. Особлива увага приділена системі публічних фінансів в фінансовій системі та їх ролі у фінансуванні регіонального та місцевого розвитку, особливостям співпраці з міжнародними фінансовими організаціями, в контексті забезпечення регіонального розвитку. З урахуванням об'єктивного існування бюджетних обмежень, в курсі буде розглянуто державно-приватне партнерство (причини виникнення, основні особливості реалізації, етапи та розвиток) як одного з механізмів розподілу фінансового навантаження та розподілу ризиків між публічними та приватними партнерами в процесі досягнення цілей політики розвитку; небюджетні джерела фінансування соціально-економічного розвитку; особливості партисипаторного і гендерного бюджетування, інвестування та соціальна відповідальність бізнесу як фактори забезпечення регіонального та місцевого розвитку.

OK5. Стратегічне управління

Викладають: д-р наук держ. упр., професор Тертичка В. В.; д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л.; канд. наук держ. упр., Бережний Я.В.

Управління змінами. Дисципліна передбачає ознайомлення з теоріями і методами управління змінами в організації, засвоєння базових понять управління змінами та стратегії змін, усвідомлення змісту управління змінами, ролі стратегії і планування та значенні комунікацій у цьому процесі та формування вміння використовувати сучасні знання в практичній діяльності. Метою дисципліни є формування уявлення про зміни та розвиток організацій, управління змінами, знання щодо організаційних змін і розвитку, подолання спротиву змінам, про принципи комунікацій при здійсненні стратегії змін, бенчмаркінгу, реінжинірингу та управлінні людськими ресурсами в процесі змін. Після завершення навчання здобувачі мають: знати сутність понять “зміни”, “розвиток”, “стратегічні зміни”, “управління змінами”; як визначається предмет управління організаційними змінами; способи і методи подолання спротиву змінам, принципи здійснення комунікацій у стратегії змін; основні поняття бенчмаркінгу, реінжинірингу та управління людськими ресурсами у процесі змін; уміти: концептуально розробляти дієвий план комунікацій у запровадженні змін, здійснювати загальне управління процесом комунікацій у змінах на різних етапах розвитку організації та методологічно правильно долати спротив змінам; концептуально формулювати стратегію змін і формувати команду для реалізації цієї стратегії; та управляти змінами в організації; правильно застосовувати підходи бенчмаркінгу на практиці та управляти комунікаціями людських ресурсів у процесі змін.

Стратегічне управління. Управління в Україні набуває все більш реактивного характеру і реалізується шляхом надання доручень. Майже відсутні ознаки превентивної політики, коли, аналізуючи й прогножуючи розвиток ситуації, державні інституції намагаються заздалегідь спланувати й здійснити заходи до набуття суспільними проблемами загального характеру. Такий стиль роботи є дуже небезпечним для України. Інструментом, здатним убезпечити державу від небажаних змін зовнішнього середовища, є стратегічне управління та планування, які дозволяють прогнозувати такі зміни, готуючи й приймаючи рішення, спрямовані на реалізацію узгоджених дій із досягнення бажаного майбутнього. Після завершення навчання студенти зможуть розробляти проекти рішень, спрямовані на реалізацію узгоджених дій із досягнення бажаного майбутнього, у вигляді концепцій, стратегій і програм розвитку, стратегічних планів, державних цільових програм, застосовуючи сучасні технології стратегічного планування.

А.2. Опис вибіркової компоненти

Вивчення вибірових дисциплін професійного й практичного спрямування загальним обсягом **27 кредитів ЄКТС** спрямоване на формування в здобувачів загальних і професійних компетентностей, необхідних для виконання таких трудових функцій:

- аналіз та підготовка пропозицій щодо формування державної політики;
- участь у здійсненні моніторингу та оцінювання результатів реалізації державної політики в межах повноважень, забезпечення підготовки інформації для відповідного звітування;
- підготовка проектів нормативно-правових актів, аналітичних, інформаційно-довідкових документів, здійснення експертизи проектів актів;
- участь у комунікації та взаємодії щодо формування та реалізації державної політики;
- участь у процесі стратегічного планування діяльності органу влади, удосконаленні такого планування;
- взаємодія з іншими структурними підрозділами та органами влади щодо забезпечення вироблення державної політики у сферах компетенції органу влади;
- участь у процесі залучення, надання та використання міжнародної технічної допомоги.

Акцент у професійній підготовці за програмою зроблений на формуванні навичок, які відповідають трудовим функціям «Аналіз та підготовка пропозицій щодо формування державної політики», «Участь у здійсненні моніторингу та оцінювання результатів реалізації державної політики», «Підготовка проектів нормативно-правових актів, аналітичних, інформаційно-довідкових документів, здійснення експертизи проектів актів».

Щоб реалізувати право здобувача на свідомий і самостійний вибір навчальних дисциплін, їхній перелік постійно оновлюється. Він складається з авторських курсів і дисциплін інших спеціальностей, що можуть бути кадрово та організаційно забезпечені вибірково, і містить їхні анотації, очікувані результати навчання, дисципліни-попередники та організаційні обмеження.

У другому семестрі гарант освітньої програми інформує здобувачів про організаційні аспекти процедури вибору, що здійснюється згідно з Порядком проведення запису студентів на вибіркові дисципліни за допомогою системи автоматизованого запису, затвердженими наказом президента НаУКМА від 07 березня 2018 року № 109.

Нижче наведено анотації спеціально розроблених працівниками Школи вибіркових дисциплін професійного й практичного спрямування.

Код	Назва дисципліни	Кількість				Форма контролю
		кредитів ЄКТС	годин			
			усього	аудиторних	самост. роботи	
ВК01	Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів	3	90	30	60	залік
ВК02	Верховенство права у врядуванні	3	90	30	60	залік
ВК03	Багаторівневе врядування: сталий розвиток і сервісно-орієнтована політика	3	90	30	60	залік
ВК04	Кількісні та якісні методи аналізу політики	3	90	30	60	залік
ВК05	Запобігання корупції у врядуванні	3	90	30	60	залік
ВК06	Взаємодія уряду, бізнесу та громадянського суспільства	3	90	30	60	залік
ВК07	Нормотворчість та правозастосування у врядуванні	3	90	30	60	залік
ВК08	Моделювання владних рішень	3	90	30	60	залік
ВК09	Економічні та політичні аспекти аналізу політики	3	90	30	60	залік

Код	Назва дисципліни	Кількість				Форма контролю
		кредитів ЄКТС	годин			
			усього	аудитор-них	самост. роботи	
ВК10	Суспільна й культурна дипломатія	3	90	30	60	залік
ВК11	Порівняльний аналіз процедур вироблення політики в ЄС, США/Канаді й Україні	3	90	30	60	залік
ВК12	Адвокація політики для належного врядування	3	90	30	60	залік
ВК13	Забезпечення національної безпеки	3	90	30	60	залік
ВК14	Доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні: теорія та практика	3	90	30	60	залік
ВК15	Інформаційна безпека в цифровому суспільстві	3	90	30	60	залік
ВК16	Управлінські норми і практики в ЄС: інституції, процеси і процедури	3	90	30	60	залік
ВК17	Кризові комунікації та інформаційні війни	3	90	30	60	залік
ВК18	Медіація і діалог у демократичному врядуванні	3	90	30	60	залік
ВК19	Кібербезпека і доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні	3	90	30	60	залік
ВК20	Цифрова економіка та врядування	3	90	30	60	залік
ВК21	Цифровий проєктний менеджмент	3	90	30	60	залік
ВК22	Педагогіка і психологія вищої освіти	3	90	30	60	залік
ВК23	Гостьовий курс-1	3	90	30	60	залік
ВК24	Гостьовий курс-2	3	90	30	60	залік

ВК1. Середовище вироблення політики та процедури аналізу стейкхолдерів

Викладають: д-р наук держ. упр., професор Тертичка В. В., канд. наук держ., ст. викл. Акулов-Муратов В.В.

Навчальна дисципліна зорієнтована на ознайомлення слухачів із сучасною методологією аналізу державної політики; формування в них практичних навичок з ідентифікації складників середовища державної політики, політичного аналізу політики, відкритості й прозорості у виробленні державної політики; визначення ролі учасників процесу політики, аналізу груп інтересів і зацікавлених органів влади та прогнозування впливу в результаті розв'язання проблеми. Ключовими елементами аналізу політики є ідентифікація її середовища та визначення «пайовиків» – стейкхолдерів. Створюючи певний контекст, внутрішнє й зовнішнє середовище сприяє потраплянню тих чи інших проблем до порядку денного, визначаючи альтернативи політики і, врешті-решт, саме владне рішення. Урахування політичних, економічних, соціальних і фізичних елементів середовища дозволяє обґрунтовано вибирати найкращий варіант вирішення проблеми. Цьому сприяє й з'ясування ставлення до очікуваної політики всіх, кого вона зачіпає і хто має важелі впливу на її вироблення, організація підтримки й подолання опору пропонованому рішенню. Осягнення

ролі акторів політики, аналіз інтересів спеціальних груп та органів влади, прогнозування впливу на них продуктів і наслідків політики є запорукою її ефективності, результативності та здійсненості.

ВК2. Верховенство права у врядуванні

Викладає: канд. юр. наук, доцент Венгер В. М.

Принцип верховенства права сформувався як інструмент протидії свавілля держави, що виявляється в діях її органів як у цілому, так і окремих із них. Б. Таманага зауважує: «Верховенство права... це розуміння того, що верховна влада, держава та її посадові особи, мають обмежуватися законом». Мова йде про публічну владу в цілому. Саме тому, визначаючи обмеження дискреційних повноважень як складову принципу верховенства права, слід говорити не тільки про виконавчу владу, але й про судову та законодавчу. Щодо останньої, то її роль на сьогодні є особливо великою, зважаючи на сучасне розуміння форм свавілля держави в світлі рішень Європейського суду з прав людини.

ВК3. Багаторівневе врядування: сталий розвиток і сервісно-орієнтована політика

Викладають: д-р наук держ. упр., професор Тертичка В. В., доцент Кілієвич О.І.

Особливості ініціатив багаторівневого характеру. Збалансований розвиток. Особливості вироблення сервісно-орієнтованої державної політики. Політика згуртування і багаторівневе врядування. Інтегрований територіальний і галузевий розвиток. Вплив багаторівневого врядування на збалансований суспільний розвиток. Роль суспільних цінностей, норм і правил у багаторівневому врядуванні. Етичні норми у процесі багаторівневої взаємодії. Увага на формування та реалізація стратегій, державної політики, програм і проєктів згідно принципів багаторівневого врядування. Аналітичні підходи та технології формування та реалізація стратегій, державної політики, програм і проєктів. Порівняльний аналіз підходів у державах-учасницях ЄС й Україні процесу й процедур формування та реалізація стратегій, державної політики, програм і проєктів.

ВК4. Кількісні та якісні методи аналізу політики

Викладає: канд. наук держ. упр., доцент Ільченко-Сюйва Л. В.

Дисципліна має на меті поглиблення знань студентів щодо використання кількісних і якісних методів, які використовуються в суспільному врядуванні. Розглядаються та деталізуються методики збору інформації та її подальшої обробки (статистичний аналіз, економічний аналіз, аналіз ефективності).

ВК5. Запобігання корупції у врядуванні

Викладають: д-р юр. наук, професор Хавронюк М. І., д-р юр. наук, професор Бойко А.М.

Дисципліну спрямовано на отримання знань з децентралізації влади, протидії корупції, управління територіями та різних аспектів державного управління та місцевого самоврядування. Досліджено врядування як процес поєднання влади та обов'язків у суспільстві, а також міжнародний досвід боротьби з корупцією.

ВК6. Взаємодія уряду, бізнесу та громадянського суспільства

Викладає: канд. політ. наук, ст. викл. Андрійчук Т. С.

Відповідно до законодавства України фахівці органів публічної влади повинні взаємодіяти з бізнесом і громадянським суспільством як середовищем стейкхолдерів. Дисципліна передбачає вивчення засад та форм такої взаємодії під час вироблення та реалізації політики, формування навичок застосування цих форм. Метою навчання є формування в здобувачів навичок налагодження взаємодії з бізнесом та громадянським суспільством в процесі вироблення та реалізації публічної політики, застосовуючи різні

форми взаємодії з урахуванням особливостей стейкхолдерів та етапів аналізу політики. Після опанування дисципліни здобувачі мають: категоризувати соціальну структуру суспільства; застосовувати міжнародні стандарти та вітчизняне законодавство у відповідній сфері; аналізувати особливості бізнесу та громадянського суспільства, як середовища стейкхолдерів; визначати стейкхолдерів, обирати форми взаємодії з ними; планувати процес публічних консультацій; складати консультаційні документи.

ВК7. Нормотворчість та правозастосування урядуванні

Викладають: канд. наук держ. упр. Костецька Л.П., канд. юр. наук Марусяк О.

Метою вивчення дисципліни є оволодіння студентами теоретичними знаннями про нормотворчість як окремий вид юридичної діяльності, з використанням попередньо набутих знань з теорії держави і права, та панування практичними навичками розробки проєктів різних видів нормативно-правових актів. Розглядається нормотворчість як правова форма діяльності публічної влади поряд із правозастосуванням, тлумаченням права, контрольно-наглядовою та установчою діяльністю.

ВК8. Моделювання владних рішень

Викладає: д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л.

Політика не виникає сама собою, а є результатом вироблення владних рішень, спрямованих на вирішення суспільних проблем. Прийняття рішення, як цілеспрямованого впливу на соціальну дійсність, що базується на доказах і передбачає визначення мети та дій з її досягнення, є складовою циклу, який охоплює формулювання проблем, установлення порядку денного, формування, ухвалення, реалізацію та оцінювання політики. Розглядаються керовані й некеровані складові зовнішнього та внутрішнього середовища, підходи до оцінки ризиків під час прийняття рішень, обмеження, що визначають область допустимих рішень, принципи формулювання можливих варіантів рішення, критерії їхньої оцінки й технології вибору найкращого з них.

ВК9. Економічні та політичні аспекти аналізу політики

Викладають: доцент Кілієвич О. І., д.політ.наук, доцент Дем'янчук О.П.

Виклики глобалізації породжують нові, суперечливі завдання для державної політики: унебезпечити населення від різноманітних загроз (більше держави) і створити привабливі умови для розвитку підприємництва як джерела підвищення суспільного добробуту (менше держави). Дисципліна репрезентується як прикладна дисципліна через використання методик ситуативно-аргументованих відповідей на суспільні запити та обговорення, творчий розвиток, критичний підхід і комунікативність інформації, що стосується політики. Метою навчальної дисципліни є формування у слухачів сучасних теоретичних і практичних знань, умінь і навичок з економічних та політичних аспектів аналізу державної політики для надання відповідних рекомендацій органам влади.

ВК10. Суспільна й культурна дипломатія

Викладає: д-р наук держ. упр., професор А.А.Халецька

Визнаючи факт поглиблення ролі комунікацій, що виходить за межі держави, та ваги неурядових суб'єктів у постановці зовнішньополітичного порядку денного, надзвичайно важливо надати майбутнім урядовцям та комунікаційникам міжнародну перспективу впливу, яка може бути оприявлена завдяки предмету публічної дипломатії. Після курсу з суспільної дипломатії учасники зможуть описати визначення публічної дипломатії, її стратегічне значення для зовнішньої політики, а також зрозуміти важливість ролі недержавних учасників та комунікаційних трендів для міжнародних відносин та глобальних процесів прийняття рішень. Слухачі курсу зможуть проаналізувати іноземні аудиторії для планування проєктів та кампаній. Курс розроблений у вигляді коротких модулів зі вступною лекцією до кожної

теми та заняттями і презентаціями студентів. Курс із суспільної дипломатії орієнтований на здобуття навичок за активного залучення студентів.

ВК11. Порівняльний аналіз процедур вироблення політики в ЄС, США/Канаді й Україні

Викладає: д-р наук держ. упр., професор Тертичка В. В.

Дисципліну зорієнтовано на здобуття систематизованих знань щодо порівняльного аналізу процедур вироблення політики в країнах світу, набуття навичок з використання технологій аналізу процедур та вмінь щодо вироблення дієвої державної політики. Вивчення сприятиме вдосконаленню навичок підготовки аналітичних документів. Студенти доповнюють Аналітичну записку компонентами порівняльного аналізу з вирішення схожих проблем у інших країнах світу.

ВК12. Адвокація політики для належного врядування

Викладає: канд. політ. наук, ст. викл. Андрійчук Т.С.

Однією з цілей комунікацій в публічному врядуванні є формування суспільної підтримки та забезпечення впливу громадськості. Дисципліна передбачає вивчення особливостей, форм та інструментів комунікації, що супроводжують адвокацію політики. Вивчення дисципліни дозволить планувати комунікативні активності в процесі адвокації політики, враховуючи особливості, форми та інструменти комунікації на різних етапах аналізу політики. Після опанування дисципліни здобувачі мають: категоризувати соціально-політичне середовище політики; встановлювати основні завдання комунікативного супроводу під час адвокації політики; аналізувати ролі суб'єктів під час адвокації політики; виокремлювати особливості комунікативного супроводу на різних етапах аналізу політики; обирати результативні форми та інструменти комунікації під час адвокації політики; розробляти плани комунікативного супроводу.

ВК13. Забезпечення національної безпеки

Викладає: д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л.

Запорукою стійкості будь-якої держави є її здатність швидко адаптуватися до швидких і складно прогнозованих змін безпекового середовища й підтримувати стає функціонування, мінімізуючи зовнішні й внутрішні вразливості. Щоб розуміти, як зробити це найбільш ефективно й результативно, варто знати поняття і категорії, будову й принципи системи національної безпеки, зміст національних інтересів, уміти ідентифікувати загрози національній безпеці й вибирати найкращі з-поміж можливих інструменти їхньої нейтралізації. Дисципліна передбачає ознайомлення з підходами до забезпечення національної безпеки, його нормативно-правовими та інституційними основами й системою управління. Розглядається забезпечення національної безпеки в різних сферах діяльності: воєнна, економічна, соціальна, екологічна, інформаційна, кібернетична безпека, аналізуються цілі, основні напрями та особливості державної політики у відповідній сфері за сучасних умов.

ВК14. Доступ до інформації в публічному управлінні та адмініструванні: теорія та практика

Викладає: канд. юр. наук Стадник Р.І.

Однією з основних стратегічних цілей розвитку інформаційного суспільства в Україні на законодавчому рівні є захист інформаційних прав фізичних та юридичних осіб, насамперед щодо доступності інформації, захисту інформації про особу та мінімізації ризику "інформаційної нерівності". Важливим кроком на шляху до поставленої мети було прийняття Закону України "Про доступ до публічної інформації", який гарантує дотримання конституційних прав громадян щодо участі у суспільному житті, прийняття відповідних рішень органами державної влади, органами місцевого самоврядування та підвищує рівень

інформаційної безпеки людини, суспільства, держави. Водночас на міжнародному рівні, передусім відповідними документами Європейського Союзу, рекомендується урядам країн світу, зокрема й Україні, виробляти та реалізовувати політику щодо подолання "інформаційної нерівності", керуючись, насамперед, принципом загального доступу до інформації. Прийняття такого Закону є лише першим кроком на шляху реального забезпечення доступу особи до публічної інформації, а, отже, до подолання цифрового розриву. Під час курсу, слухачі ознайомляться із свободою інформації в Україні та світі, міжнародними принципами та стандартами доступу до публічної інформації, оволодіють практичними навичками реалізації свого конституційного права на інформацію (активна та пасивна форми доступу), розглянуть види та категорії публічної інформації, які вони можуть отримати реалізуючи своє право на інформацію, розглянуть організаційно-правові моделі діяльності відповідних розпорядників публічної інформації, захист свого права на інформацію тощо.

ВК15. Інформаційна безпека в цифровому суспільстві

Викладає: д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г.Л.

Інформаційна безпека – це стан захищеності життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства і держави, за якому запобігається завдання шкоди через неповноту, несвоєчасність та недостовірність поширюваної інформації, порушення цілісності та доступності інформації, несанкціонований обіг інформації з обмеженим доступом, а також через негативний інформаційно-психологічний вплив та умисне спричинення негативних наслідків застосування інформаційних технологій. Після вивчення дисципліни здобувачі зможуть оцінювати загрози і вибирати оптимальні інструменти забезпечення інформаційної безпеки; оцінювати рівень готовності органу влади до роботи в умовах електронної демократії; розробляти типову політику безпеки; організовувати співробітництво з територіальними громадами, інституціями громадянського суспільства та громадянами, використовуючи технології та інструменти електронної демократії з дотриманням вимог інформаційної безпеки..

ВК16. Управлінські норми і практики в ЄС: інституції, процеси і процедури

Викладає: д-р політ. н., професор Круглашов А.М.

У дисципліні розглядаються управлінські норми і практики в ЄС. Студенти зможуть з'ясувати відмінності країн-членів ЄС, що ми розуміємо під поняттям «європейські стандарти», які кроки необхідно зробити Україні для набуття членства в ЄС. Детально характеризуються інституції ЄС: склад, повноваження, принципи діяльності тощо. Також розглянуто питання процедур із застосуванням практичних кейсів. Процес нормотворчості і унормування процесів в ЄС розглядається через призму майбутнього членства України.

ВК17. Кризові комунікації та інформаційні війни

Викладає: ст. викладач Золотухін Д.Ю.

Невід'ємною частиною впровадження функцій держави на усіх рівнях є здійснення комунікації з громадянами та забезпечення якісного та прозорого обміну інформації між органами державної влади та споживачами державних та урядових послуг. Особливого і критичного значення для стійкості і стабільності довіри громадян до державних інституцій комунікації набувають в період кризових явищ, якими можуть бути спеціальні правові стани (воєнний стан та стан надзвичайної ситуації або стихійного лиха), кібератаки на органи державної влади, інформаційні напади гібридного характеру, що супроводжуються масовим розповсюдженням фейків у інфопросторі, а також, не в останню чергу, період виборів та загалом нечесна політична боротьба поза виборчим процесом. Державні органи та інституції можуть стати об'єктами негативного та шкідливого інформаційного впливу з боку недобросовісних політичних опонентів чи держави-агресора. Крім того, негативна критика по відношенню до органів державної влади є абсолютно нормальним станом справ, однак її

характер і рівень може завдати серйозної шкоди досягненню, поставлених перед державними інституціями, цілей. Курс "Кризові комунікації та інформаційні війни" вчить слухачів тому як коректно та ефективно працювати з негативною інформацією та спланованими інформаційними атаками у інформаційному просторі, щоб досягати поставлених перед державою стратегічних цілей та забезпечити стабільний розвиток інституцій.

ВК18. Медіація і діалог у демократичному врядуванні

Викладає: канд. юр. наук Кисельова Т.С., ст. викл. Кіріллова Ю.

Дисципліна ґрунтується на знаннях і навичках, отриманих в першій частині щодо підходів до вирішення конфліктів і конфлікт-чутливості. Ця частина фокусується на практичних навчальних модулях з медіації та фасилітації діалогу. У результаті навчання модуля студент зможе: знати основні принципи переговорів та медіації; розуміти відмінність медіації від переговорів і судового вирішення конфліктів; застосовувати в своїй роботі конструктивний (принциповий) підхід до вирішення конфліктів; володіти і застосовувати на побутовому рівні і в роботі деякі техніки переговорів і медіації; розуміти як працює медіація і діалог, сферу і можливість застосування цих інструментів в своїй роботі.

ВК19. Кібербезпека і доступ до інформації в публічному управлінні

Викладає: канд. наук держ. упр. Хлапонін Д.Ю., д-р наук держ. упр., професор Рябцев Г. Л.

Дисципліна передбачає опанування інструментарієм, спрямованим на забезпечення одного з основних прав людини – доступу до інформації та комунікацій, подолання чинників, які призводять до «цифрової нерівності»; забезпечення захисту життєво важливих інтересів людини і громадянина, суспільства та держави під час використання кіберпростору, а також захищеності інформації в інформаційних і телекомунікаційних системах. Після вивчення дисципліни здобувачі мають уміти: використовувати інструменти е-залучення громадян до процесу прийняття управлінських рішень; організовувати співробітництво з територіальними громадами, інституціями громадянського суспільства та громадянами, використовуючи технології та інструменти електронної демократії; оцінювати рівень готовності органу влади до роботи в умовах електронної демократії; класифікувати інформацію за ступенем секретності чи конфіденційності; розробляти типову політику безпеки; розробляти модель загроз інформаційної безпеки та розробляти модель її потенційного порушника; визначати пріоритетні методи й засоби забезпечення інформаційної безпеки.

ВК20. Цифрова економіка та врядування

Викладає доц. Кілієвич О.І.

Основні компоненти цифрової економіки (ЦЕ). Еволюція ЦЕ. Інформаційні бар'єри у технологічному розвитку і в управлінні. Від інформаційного суспільства до цифрового суспільства. Інформація і дані. Дані як ресурс і продукт ЦЕ. Цифрові тренди: інтернет речей, алгоритми штучного інтелекту, кіберпростір. Четверта індустріальна революція та індустрія 4.0. Цілі і напрями цифрового розвитку економіки України. Цифрова економічна наука. Пост-рідкісна економіка. Економіка оцифрування. Гіг-економіка і трансформація ринків праці. Економіка спільного використання. Економіка замкнутого циклу. Мережева економіка. Цифрові трансформації і людський/соціальний капітал. Можливості і загрози цифровізації. Цифрова трансформація суспільного врядування. Впровадження ІКТ у діяльність органів влади. Інновації у державному секторі, спричинені цифровізацією. Врядування як кібернетичний процес у цілеспрямованих системах. Врядування у кіберпросторі. Цифрове врядування (ЦВ) як інструмент досягнення цілей сталого розвитку. Приклади застосування ЦВ у місцевому самоврядуванні (смарт-місто), в освіті і охороні здоров'я. Доказова політика в цифрову еру. Державна політика цифрового розвитку: цілі, принципи, інструменти. Переосмислення аналізу політики в цифровому суспільстві. Роль

штучного інтелекту. Інституалізація ЦВ і політики цифрового розвитку в Україні; інтеграція у Єдиний цифровий ринок ЄС. Компетентності державних службовців в умовах ЦВ.

ВК21. Цифровий проєктний менеджмент

Викладає ст. викладач Шапочка Ю.В.

Розроблення концептуальних основ, моделей, методів цифровізації процесів управління проєктами в динамічному цифровому середовищі. Аналіз існуючих методологій управління проєктами, підходів та способів цифровізації процесів управління проєктами. Класифікаційні ознаки та розробка моделей проєктів цифрового проєктного менеджменту і моделей управління такими проєктами. Виділення характерних областей знань, раціональної організаційної структури, упорядкування груп процесів цифрового проєктного менеджменту. Розробка реальної моделі впровадження цифрового проєктного менеджменту на практиці

ВК22. Педагогіка і психологія вищої освіти

Викладає канд. наук держ. упр. Григор'єва С. М.

Дисципліну спрямовано на засвоєння основних принципів, методів, форм організації, технологій виховної, навчальної, організаторської діяльності викладача у вищій школі; формування цілісної і логічно-послідовної системи знань про дидактику підготовки фахівців. Завданнями дисципліни є ознайомлення з теоретичними засадами педагогічного процесу у вищій школі, сучасними практиками викладання й розроблення методичних матеріалів; висвітлення особливостей методів викладання у вищій школі; ознайомлення зі структурою та змістом навчального процесу у закладах вищої освіти, прийомами, способами й засобами активізації пізнавальної діяльності студентів; формування вмінь із планування, організації, проведення всіх форм навчальних і позааудиторних занять; набуття студентами початкового досвіду ведення науково-методичної роботи.

Гостьові курси

Викладає вибраний здобувачами викладач

Студенти на власний розсуд обирають тему і самостійно формулюють назву дисципліни, лише консультуючись з гарантом програми або завідувачем кафедри. Після визначення назви дисципліни та її бажаного змісту гарант програми підбирає викладачів. Назву дисципліни вносять до навчального плану студентів, які обрали її вивчення.

А.3. Дисципліни вільного вибору

Студент має право в межах розподілу дисциплін вільного вибору студента вибирати 10 кредитів ЄКТС дисциплін із будь-якого навчального плану другого (магістерського) рівня вищої освіти, окрім навчального плану своєї спеціальності, або дисципліни, які вивчаються ним за програмою академічної мобільності (наказ НаУКМА від 14.04.2015 № 131). Механізм реалізації цього права описано в Положенні про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Києво-Могилянська академія»¹³.

¹³ https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma

